

SZABÓHIRLAP

Megjelenik minden hó 3-ik vasárnapján.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 2 kor. 40 fill., félévre 1 kor. 20 fill.

Egyes szám ára 20 fillér.

SZERKESZTŐ:

ZALAI JÁNOS.

Szerkesztőség: VIII., Szentkirályi-utca 4 fldszt

Kiadóhivatal: VIII., Baross-utca 38.

Szerkesztővel értekezni lehet minden hétfőn és csütörtök este 8—9-ig.

Nem lesz mindig éjszaka.

Husz éve annak, hogy munkás barátaimmal a »Zöld vadász«-hoz címzett mulatóba betértem. A gesztenyefa ekkor már — jól emlékszem — bontogatta ujjas, tenyeres leveleit. Itt vigasztalan helyzetünkről addig találtunk beszélgetni, míg végre a szemünk odatapadt a csillagokkal teleszórt égre.

A ragyogó égi takaró alatt meghuzódó lámpafénynél önkénytelenül azt mondtam hasonsorsu barátaimnak: »Nem lesz mindig éjszaka«. Magyarázatra nem szorult ezen szavaimat derűs mosolylyal fogadták társaim; tudva azt, hogy a nap sugárzó szeme amugy is elüzi az éjszakát. Elüzte. Igaz, hogy a mi helyzetünkben csak két évtized után, de jobb későn mint soha. Tavasz lett; megjött a verőfény, itt van a napsugár. A szabómunkások és kisiparosok otthonának minden zugába behatolt a kikelet. A világosságnak eme éltetadó, ellentállásra elősegítő ereje felébresztette az alvókat. A tavasz fuvallata, az élet eljötté pedig öntudatra, gazdasági szervezkedésre, anyagi erőgyűjtésre sarkalta a kinos vergődésben sorvadó szabómunkások és kisiparosok hatalmas táborát.

A csatárlánczba állított eme tábor — egy jobb jövő utjának egyengetése végett — ekkor elszánt önfeláldozással hadat üzent a tőke urainak, kik a szabóipar terén eddig koldussá, rab-szolgává sülyesztettek bennünket. Évtizedes büntetlen sanyargatásunk után még most sem akarták a tőke urai elismerni azon természetes igazságot, hogy: kis patakokból táplálkoznak a nagy folyók. Azt hitték még most is, hogy azért születünk, hogy az ő részükre dolgozzunk. Nem akarnak még most sem szakítani azzal az avas felfogással, hogy a munkás felett nem az a diktátor, aki a munka eszközeit szolgáltatja.

A nagyképűsködő munkaadó meg-rögzött felfogása azonban a sztrajk alatt hirtelen megkopott. Ugyanis tapasztalni kezdték azt, hogy a tőke — ha magára marad, akkor elveszti azon életerőt, melyet a munka ad neki. De különös buskomorság vett rajtuk erőt akkor, midőn tapasztalni kezdték azt, hogy most már a koldusokat sem lehet szijra fűzni, lánczra kötni; annálkevésbé engedik pedig azt, hogy bőrükből ágyaik elé szőnyeget csináltassanak.

Ekkor ígéretekkel iparkodtak hűteni a szolidaritás tüzét, csalafintaságokkal kísérelték meg lohasztani a lelkesedés lángját. Azt hitték, hogy a derék harcosok eme küzdelme csak gyertyaláng, melyet kártellel el lehet fujni.

Csalódtak. A munkásoknak az izzásig hevített lelkesedését fondorlatokkal, kiéheztetéssel, terrorizmussal — hatalmi erejük dacára elfojtani, el-lankasztani nem tudták. Önvédelmi harcunkat — ha egy-két sebet kaptunk is — diadallal küzdöttük meg. Egy-két ütközetet veszítettünk, de a csatát megnyertük. Hadisarczul megkaptuk a bérminimum megállapítását, a munkaidő szabályozását, külön munkák szabályozását, stb. stb. szóval erkölcsi alapot teremtettünk, melyre állandó szervezkedéssel jövőnket szilárdul fel-építeni hatalmukban fog állani.

Elbizakodni avagy kétségbeesnünk azonban nem szabad. Készülnünk kell a jövő feladataira. A fegyverszünet idejét használjuk fel az erőgyűjtésre. Az erők koncentrállása elhatározásokat fog bennünk érlelni. Ha így lesz, úgy elérkezünk az érési folyamat utolsó pontjához, midőn az elhatározásnak tetté kell átváltozni, miként a virágnak bogyóvá,

A »Zöld vadász« című mulató-nak levegője husz év multán ily vágyodásokkal telt meg. A komoly meg-

győződés szülte igaz eszmék hallatára megilletődtem és feltekintettem a delelő napra, felnéztem az égre, ahol eme dalt zengte felém a pacsirta: „Nem lesz mindig éjszaka“. . . .

D. Gy.

Óvakodjunk a testvérharcztól.

A szabók bérmozgalma lezajlott és erős forrongásba hozta kisiparos-szaktársainkat. Szervezkedni akarnak — tehát szervezetet akarnak létesíteni. Mi, kik egyedül a szervezetségben látjuk az erőt, örömmel üdvözöljük kisiparostársaink ezen mozgalmát, sőt ha nem »szalmaláng« tőlünk telhetőleg szóval és tollal támogatjuk is.

Ezen mozgalomnak, hogy célravezető legyen, nem szabad testvérharczá fejlődni, már pedig, ha mi nem a meglevő Szabóiparosok körében fogunk tömörülni, hanem egy második szervezetet létesítünk — amely szervezet szintén a kisiparosokat akarja összpontosítani, ekkor bármennyire óvatosak lesznek a szervezetek vezetői, okvetlen testvérharcz fog belőle kifejlődni, amit mi már csirájában el szeretnénk fojtani — nehogy ezen harc még jobban hátráltassa az amugy is nehezen szervezhető kisiparosok szervezését.

Ebből kifolyólag csak üdvözölhetjük Bálint Menyhért szaktársunkat, ki mint a Szabóiparosok körének elnöke a mult vasárnap értekezletre hívta meg, úgy a kör tagjait, mint a még nem tag kisiparosokat is, ahol hosszabb beszédben fejtette ki a fenti kör működését. Nem zárkozott el kijelenteni azt, hogy tán a fejlődő kor kívánalmának nem mindenben felelt meg a kör vezetősége, vagy tán, ha a jelenlegi alapszabályok keretén belül, nem lehetne a kisiparosok mozgalmát modern alapra fektetni, úgy ezen az alapszabályok módosításával könnyen lehetne segíteni, nagypn természetes, szükséges volna hozzá az, ha a kisiparosok a körbe tömegesen beiratkoznának, mert enélkül sem a vezetőség sem az alapszabályok nem segíthetnek semmit.

Ez a mi álláspontunk is. Ha a kisiparosok szervezkedni akarnak, úgy ott van a Szabóiparosok köre, amely körben a gazdasági szervezkedést kiépíthetik; ha e célnak az alapszabályok nem felelnek meg úgy ezek módosíthatók; ha a vezetőség nem felel meg hiátásának, úgy egy másik vezetőség választható; szóval nincs ok egy új kisiparos szervezet létesítésére.

Félünk azonban, hogy sem a Szabó-kisiparosok körét nem támogatják, sem egy új szervezetet nem alkotnak kisiparos szaktársaink. Majd csak akkor fognak feljajdulni, feleszmélni, amidőn ismét egy befejezett ügy lesz a hátuk mögött. Nem bírjuk felfogni, megérteni, hogy akkor midőn a munkásság rohamosan megy előre, mért nem tartanak vele lépést kisiparos szak-

SZÁJPADLÁSNÉLKÜLI AMERIKAI MŰFOGAK

Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. „A szájból kivenni nem kell és nem is lehet.“ Egy óra idő alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni 10 évi jótállás.

BARNA J.

==== Egyedüli specialista a szájpád nélküli műfogak készítésében. ====
BUDAPEST, VIII., KEREPESI-UT 26 SZÁM

társaink. Ha nem akarnak a munkásságtól tanulni, ott vannak a gyárosok, nagykereskedők, tanuljanak azoktól; nézzék meg mily erősen szervezkednek azok, pedig tán létezők nem is kívánja úgy meg mint a mienk; vagy ott vannak az egyenruhaszállítók, míhelyt a katonaszabók bérharca befejeződött azonnal egyesületet alkottak, vagy nem látták a mi bérmozgalmunknál, míhelyt követeléseinkről tudomást szereztek, nemhogy csak szervezkedtek munkaadónk, hanem kartell sőt pénzbüntetés terhe mellett a legnagyobb agitációt fejtették ki, hogy ami követeléseinket megnyirbályák, szivos ragaszkodásunkat megtörjék.

Higyjék el kisiparos társaink, hogy a legjobb akarat vezet bennünket, valahányszor kisiparostársaink lanyha nemtörődöm-ségét ostorozzuk, higyjék el, hogy lelki-furdalás vesz rajtunk erőt, amidőn kisiparos társaink konservatív »maradi« felfogásáról kell írunk vagy beszélnünk, de nem tehetünk róla; bebizonyosodott tények igazolják felfogásunk igazságát. Bérharcunk befejeztével számtalan kisiparos szaktársunktól halljuk, hogy a bérharcból csak a munkásnak van »előnye« a kisiparosoknak pedig »hátránya«. Mi ugyan nem írjuk alá ezen állítást, de tegyük, hogy úgy van, akkor is ki az oka? a munkás e, aki halad a korrál, dolgozik és követeli, hogy munkája után megélhessen? vagy a kisiparos e aki a korrál haladni nem akar, dolgozik, de a nagyiparostól, vagy mondjuk a munkaadójától nem meri kérni munkájának az árát, sőt inkább fizeti munkatermelésének költségeit is. Lássák be kisiparos szaktársaink, hogy mi a munkások jogos követeléseit meg nem tagadhatjuk, a szervezkedésnek pedig lelkünkben örülünk, tehát — ha kisiparos társaink érzik, hogy a bérmozgalmából csak hátrányuk van, úgy szervezkedjenek, tömörüljenek: higyjék el, hogy azt a kis időt mit reá számunk busásan kárpótolja az a hatalom, mely egyedül csak a szervezkedésben rejlik, gondoljuk meg és iratkozzunk be tömegesen a Szabóiparosok körébe, ne alakítsunk más szervezetet, mert ez felesleges sőt hátrányos. Értsük meg egymást. Hísz csak/egy kis jóakaratra kerül, ne okozuk bajunkért a munkásokat. ne a Szabóiparosok körét és ne vessük egyedüli reményünket az új szervezet megalapításába. Egy szóval testvérek vagyunk, bajtársak vagyunk — önmagunk óvakodjunk a testvérharczótól.

Zalai János

A kamarai választások.

A budapesti kamara tagjainak ötéves mandátuma az 1868: VI. t.-cz. értelmében most járt le. A múlt hét csütörtöki napján ejtetett meg a választás, mely iránt az érdeklődés még soha sem volt oly általános mint ezuttal. Ez természetes is.

A megizmosodott iparosok tábora helyet követel magának, hogy a tőke által elnyomott existenciák jogaik és létfentartási feltételeiket maguknak e helyütt is biztosíthassák. Saját eszmeik és céljaik megvalósításáért a szakszervezettség erejével harcolnak. Meg is látszott a választás napján az organizált kisiparosok agitációjának a hatása, amennyiben a demokrata pártkörök segítségével kifünően szervezve indultak a heves küzdelembe. A választásnak politikai háttere is volt, amennyiben immár belátták az iparosvilágban azt, hogy a gazdasági fejlődés emelésében milyen föltétlen lényeges tényező az önálló vámterület.

A pártok mérkőzésének színhelye a »Vigadó« volt, ahol a választás regyel 8 órakor vette kezdetét.

A különféle választó-csoportok felvonulása között legérdekesebb volt a Szabóiparosoké, kik mintegy száz kocsin zászlókkal és jelvényekkel ellátva indultak a választás színhelyére. A mozgalmas választásnak legfőbb érdekességet az kölcsönzött, hogy a »Nőszabóiparosok köré«-nek sikerült a hölgy-választókat is — mint iparosokat

— a szavazati jog gyakorlására rábírní. E téren az érdem a nőszabók részéről Schvarcz Géza és Weinberger József, a konfekciósok részéről pedig Brucker Ignác és Adler Viktor derék szaktársainkat illeti, kik igazán megfeszített odaadással törekedtek iparágunk jelöltjeit u. m. Krausz Adolf, Holczer Sándor és Weisz Miksa megválasztását diadalra juttatni. A szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezete részéről pedig Höffer Mihály és több tagja és híve a körnek tüzelte fáradhatlan ügybuzgalommal s páratlan lelkesedéssel a szavazókat arra, hogy általánosan kedvelt jelöltjét, Vikár Bélát a kamara iparosztályának rendes tagjául bejuttathassa,

A választás este 8 órakor rekesztett be, mely alkalommal konstatáltatott, hogy a választásban összesen 8984 ember vett részt. A szavazás lezárása után a szavazat-gyűjtő urnák lepecsételtettek és a szavazatok megszámlálása a pénteki napra halasztott.

Lapunk zártakor a szavazatok teljes és pontos számarányát a kiküldött bizottságok megállapítani még nem tudták, mindazonáltal egy-két jelölt változásával az iparosok osztályában az itt következők választottak meg a kamara rendes tagjául, u. m.: Boros Soma, Burchard-Béla, Gyula, Czettel Gyula, Eisele József, Elek Pál, Falk Zsigmond, Farkas Gyula, Glattfelder Jakab, Holczer Sándor, Kauser Gyula, Krausz Adolf, Vikár Béla, Linczer Imre, Madary Gábor, Melkó Bertalan, Neuschlosz Marcell, Schunda József, Stadler Károly, Thék Endre, Wolfner Lajos, Weisz Leo, Weisz Miksa, Zitterbarth Károly, Hatvany-Deutsch Sándor.

A megválasztottak (és az intézmény keretein kívül maradtak is) most már közös erővel hassanak oda, hogy minél nyomósabbá váljék a kamara szavának a sulya és hogy azok a jogok és érdekek, melyek a kisipar ügyét előbbre viszik ezentul odaadobb védelemben részesüljenek.

Ha a győztesek ekként fognak cselekedni, akkor a kamarai intézmény véleményezési hatáskörében, az ipar erős várának és jólétünk fontos tényezőjének fog bizonyosulni.

S z e m l e.

Május elsejének megünneplésére mindenütt készülődnek az öntudatra ébredt munkások és kisiparosok. Az egész ország proletáriátusával ünneplünk kell nekünk is a munka ünnepén. Ez a nap legyen a mienk. Tegyük le a tüt, hagyjuk ott a műhelyeket és szenteljük e napot a munka felszabadításáért folyó nagy, nehéz küzdelem gondolatának. —

A szervezett munkások kongresszusa. Husvét ünnepén kezdték meg a szervezett munkások három napra terjedt pártgyűlésüket. A pártgyűlésen 277 községből 665 küldött, a fővárosból 92 küldött volt jelen. Az ország minden részéből összegyűlt képviselők eme kongresszuson két nagyjelentőségű határozatot hoztak. Elhatározták ugyanis a párt szervezetének újabb kiépítését és kimondták, hogy a »Népszava« napilappá alakul. ha 25.000 előfizető összegyűjtetik. Az előfizetők gyűjtése minden szervezetnek kötelességévé tétetett. E két határozat — a javaslatok indokolása szerint a párt megerősödésével beállott szükségéből fakadt. — A pártvezetőségbe megválasztottak: Bokányi Dezső, Buchinger Manó, Csizmadia Sándor, Garami Ernő, Gabai Sándor, Goldner Adolf, Groszmann Miksa, Izrael Jakab, Klarik Ferencz, Malasics Géza és Weltner Jakab. A pártgyűlés Bokányi lelkesítő záróbeszéde után berekesztetett.

A munkás egyesületek statisztikája. A kereskedelmi minster a vezetése alatt álló minsteriumban pentos nyilvántartást akar berendeztetni az ország területén létező ipari-, kereskedelmi-, és munkás egyesületekről. Minthogy ezekre a vonat-

kozó adatokat legpontosabban a törvényhatóságok szolgáltatathatják, a kereskedelmi minster a belügy minsterrel együtt 1904. márcz. 8-án 3329. VII. sz. a. kibocsátott közrendelettel felhívta valamennyi alispánt és polgármestert, hogy a hatóságuk területén működő összes ily egyesületek, társulatok és ipartestületek teljesen pontos jegyzékét állítsák össze és 1904 május 1-ig terjesszék elébe. A kimutatásba a következő adatok veendőek fel.

1. Az egyesület, vagy társulat pontos czime. 2. Alapításának éve. 3. Az egylet vagy társulat alapszabálszerü czélja. 4. A tagok száma 1903. deczember 31-én. 5. Az évi tagdíjak vagy egyéb járulékok összege. 6. Az egylet vagy társulat vagyona 1903. deczember 31-én, külön ingatlanokban, külön ingóban és pénzben vagy értékpapirokban. 7. Az egylet vagy társulat alapszabályai miniszteri jóváhagyásának éve, kelte és száma.

A budapesti női konfekció munkások és munkásnők szakegylete által rendezett kiállítást a kereskedelmi minster anyagi támogatásra méltónak találta az országos iparos egyesület pedig érmekeket ajánlott fel a kiállítást rendező egyesület munkásainak buzdítására. A bíráló bizottságban való részvételre az orsz. iparegyesület Stoll Nándor és Berkovics Ignácztét kérte fel.

Iparigazolvány társasületekre. Ha két vagy több egyen ipari tizlet közös folytatása céljából egyesül erre irányuló szándékukat együttesen tartoznak bejelenteni s az ilykép ugyanazon közös üzlet folytatására egyesülő valamennyi egyénnek iparüzési szándékukat bejelentéséről egy iparigazolvány állítandó ki. — Ezen iparigazolványba azonban az ipari üzlet közös folytatására egyesülők mindegyikének neve felveendő. Iparidij fejében pedig csak az egyszeres illeték (28 kr.) vonandó le.

Az ipartörvény reviziója. A kereskedelmi miniszterium VII-ik ügyosztályának vezetője *Szterényi* József min. tan. az ipartörvény reviziójának kérdésében is már nagy munkát végzett. Mint ugyanis értesülünk, már készen áll és a sajtó alól legközelebb kikerül az anyaggyűjtemény egyik része. Az, amely sz eddigi magy ipartörvények tartalmát ösmerteti és mindazokat a konkrét kívánságokat, melyeket az 1884. évi XVII. törvényczikk reviziójára vonatkozólag előterjesztettek az országos ipar-egyesület, a kereskedelmi és iparkamarák, ipartestületek és ezek kongresszusai. Az anyaggyűjtemény e része két kötetben talán már április hó folyamán közreadatik. Követni fogja ezt lehetőleg rövid idő alatt a külföldi ipari törvényhozásra vonatkozó anyaggyűjtemény, végre az új törvényjavaslat, melynek fonalán azután széles körben megindulhat a tárgyalás egy, a mai viszonyoknak mindenben megfelelő új ipartörvény alkotása érdekében. Erre nézve az előadó mint már jelentettük, a szaktestületek véleményét előzetesen is meg fogja hallgatni.

A budapesti szabó-kisiparosok műhelyeikben dolgozó munkások részére következő árszabály és műhelyrendet adták meg. 1. Napi munkaidő 11 óra, délelőtt 7—12-ig, délután 1—7 óráig. 2. Bérminimumok: a) kézimunkásnak 22 fillér óránként, b) aki egy darabot önnállón készít 36 fillér óránként. 3. Különórakért a rendes bér egyharmadával több fizetendő. 4. Rossz munkaidőben a munkaadó által a munka úgy osztandó be, hogy a nála foglalkoztatott munkások lehetőleg egyenlő időn át dolgozhassanak. 5. a munkabér szombatn este 1/28 óráig fizetendő ki. 6. A vasárnapi munkaszünet szigoruan betartandó. 7. Május elseje — mint munkásünnep — elismerendő. 8. Jelen bérmozgalmából kifolyólag 6 héten belül senki el nem bocsátható. 9. Jelen követelések műhelyrend alakjában, minden műhelyben kifüggesztendő.

társaink. Ha nem akarnak a munkásságtól tanulni, ott vannak a gyárosok, nagykereskedők, tanuljanak azoktól; nézzék meg mily erősen szervezkednek azok, pedig tán létérdekők nem is kívánja úgy meg mint a miénk; vagy ott vannak az egyenruhaszállítók, mielőtt a katonaszabók bérharca befejeződött azonnal egyesületet alkottak, vagy nem látták a mi bérmozgalmunknál, mielőtt követeléseinkről tudomást szereztek, nem hogy csak szervezkedtek munkaadónk, hanem kartell sőt pénzbüntetés terhe mellett a legnagyobb agitációt fejtették ki, hogy ami követeléseinket megnyirbályák, szivos ragaszkodásunkat megtörjék.

Higyjék el kisiparos társaink, hogy a legjobb akarat vezet bennünket, valahányszor kisiparostársaink lanyha nemtörődöm-ségét ostorozzuk, higyjék el, hogy lelki-furdalás vesz rajtunk erőt, amidőn kisiparos társaink konservatív »maradi« felfogásáról kell irnunk vagy beszélnünk, de nem tehetünk róla; bebizonyosodott tények igazolják felfogásunk igazságát. Bérharcunk befejeztével számtalan kisiparos szaktársunktól halljuk, hogy a bérharcból csak a munkásnak van »előnye« a kisiparosoknak pedig »hátránya«. Mi ugyan nem írjuk alá ezen állítást, de tegyük, hogy úgy van, akkor is ki az oka? a munkás e, aki halad a korrallal, dolgozik és követeli, hogy munkája után megélhessen? vagy a kisiparos e aki a korrallal haladni nem akar, dolgozik, de a nagyiparostól, vagy mondjuk a munkaadójától nem meri kérni munkájának az árát, sőt inkább fizeti munkatermelésének költségeit is. Lássák be kisiparos szaktársaink, hogy mi a munkások jogos követeléseit meg nem tagadhatjuk, a szervezkedésüknek pedig lelkünkben örülünk, tehát — ha kisiparos társaink érzik, hogy a bérmozgalomból csak hátrányuk van, úgy szervezkedjenek, tömörüljenek: higyjék el, hogy azt a kis időt mit reá szánunk busásan kárpótolja az a hatalom, mely egyedül csak a szervezkedésben rejlik, gondoljuk meg és iratkozunk be tömegesen a Szabóiparosok körébe, ne alakítsunk más szervezetet, mert ez felesleges sőt hátrányos. Értsük meg egymást. Hisz csak egy kis jóakaratra kerül, ne okozuk bajunkért a munkásokat. ne a Szabóiparosok körét és ne vessük egyedüli reményünket az új szervezet megalapításába. Egy szóval testvérek vagyunk, bajtársak vagyunk — önmagunk óvakodjunk a testvérharczótól.

Zalai János

A kamarai választások.

A budapesti kamara tagjainak ötéves mandátuma az 1868: VI. t.-cz. értelmében most járt le. A múlt hét csütörtöki napján ejtett meg a választás, mely iránt az érdeklődés még soha sem volt oly általános mint ezuttal. Ez természetes is.

A megizmosodott iparosok tábora helyet követel magának, hogy a töke által elnyomott egzisztenciák jogai és létfenntartási feltételeiket maguknak e helyütt is biztosíthassák. Saját eszmeik és céljaik megvalósításáért a szakszervezettség erejével harcolnak. Meg is látszott a választás napján az organizált kisiparosok agitációjának a hatása, amennyiben a demokrata pártkörök segítségével kitünően szervezve indultak a heves küzdelembe. A választásnak politikai háttere is volt, amennyiben immár belátták az iparosvilágban azt, hogy a gazdasági fejlődés emelésében milyen föltétlen lényeges tényező az önálló vámterület.

A pártok mérkőzésének színhelye a »Vigadó« volt, ahol a választás reggel 8 órakor vette kezdetét.

A különféle választó-csoportok felvonulása között legérdekesebb volt a Szabóiparosoké, kik mintegy száz kocsin zászlókkal és jelvényekkel ellátva indultak a választás színhelyére. A mozgalmas választásnak legfőbb érdekességét az kölcsönzött, hogy a »Nőszabóiparosok köré«-nek sikerült a hölgy-választókat is — mint iparosokat

— a szavazati jog gyakorlására rábírn. E téren az érdem a nőszabók részéről Schvarcz Géza és Weinberger József, a konfekciósok részéről pedig Brucker Ignác és Adler Viktor derék szaktársainkat illeti, kik igazán megfeszített odaadással törekedtek iparágunk jelöltjeit u. m. Krausz Adolf, Holczer Sándor és Weisz Miksa megválasztását diadalra juttatni. A szabóiparosok hitel- és termelő szövetkezete részéről pedig Höffer Mihály és több tagja és hiva a körnek tüzelte fáradhatlan ügybuzgalommal s páratlan lelkesedéssel a szavazókat arra, hogy általánosan kedvelt jelöltjét, Vikár Bélát a kamara iparosztálynak rendes tagjául bejuttathassa.

A választás este 8 órakor rekesztett be, mely alkalommal konstatáltatt, hogy a választásban összesen 8984 ember vett részt. A szavazás lezárása után a szavazat-gyűjtő urnák lepecsételtettek és a szavazatok megszámlálása a pénteki napra halasztott.

Lapunk zártakor a szavazatok teljes és pontos számarányát a kiküldött bizottságok megállapítani még nem tudták, mindazonáltal egy-két jelölt változásával az iparosok osztályában az itt következők választottak meg a kamara rendes tagjaiként, u. m.: Boros Soma, Burchard-Béla, Gyula, Eisele József, Elek Pál, Falk Zsigmond, Farkas Gyula, Glattfelder Jakab, Holczer Sándor, Kauser Gyula, Krausz Adolf, Vikár Béla, Linczer Imre, Madary Gábor, Melkó Bertalan, Neuschlosz Marcell, Schunda József, Stadler Károly, Thék Endre, Wolfner Lajos, Weisz Leo, Weisz Miksa, Zitterbarth Károly, Hatvany-Deutsch Sándor.

A megválasztottak (és az intézmény keretein kívül maradtak is) most már közös erővel hassanak oda, hogy minél nyomósabbá váljék a kamara szavának a súlya és hogy azok a jogok és érdekek, melyek a kisipar ügyét előbbre viszik ezentúl odaadóbb védelemben részesüljenek.

Ha a győztesek ekként fognak cselekedni, akkor a kamarai intézmény véleményezési hatáskörében, az ipar erős várának és jólétünk fontos tényezőjének fog bizonyosulni.

S z e m l e.

Május elsejének megünneplésére mindenütt készülődnek az öntudatra ébredt munkások és kisiparosok. Az egész ország proletáriátusával ünnepelnünk kell nekünk is a munka ünnepén. Ez a nap legyen a miénk. Tegyük le a tüt, hagyjuk ott a műhelyeket és szenteljük e napot a munka felszabadításáért folyó nagy, nehéz küzdelem gondolatának. —

A szervezett munkások kongresszusa. Husvét ünnepén kezdtek meg a szervezett munkások három napra terjedt pártgyűlést. A pártgyűlésen 277 községből 665 küldött, a fővárosból 92 küldött volt jelen. Az ország minden részéből összegyűlt képviselők eme kongresszuson két nagyjelentőségű határozatot hoztak. Elhatározták ugyanis a párt szervezetének újabb kiépítését és kimondták, hogy a »Népszava« napilappá alakul, ha 25.000 előfizető összegyűjtetik. Az előfizetők gyűjtése minden szervezetnek kötelességévé tétetett. E két határozat — a javaslatok indokolása szerint a párt megerősödésével beállott szűkségből fakadt. — A pártvezetőségbe megválasztottak: Bokányi Dezső, Buchinger Manó, Csizmadia Sándor, Garami Ernő, Gabai Sándor, Goldner Adolf, Groszmann Miksa, Izrael Jakab, Klarik Ferencz, Malasics Géza és Weltner Jakab. A pártgyűlés Bokányi lelekesítő záróbeszéde után berekesztetett.

A munkás egyesületek statisztikája. A kereskedelmi miniszter a vezetése alatt álló ministeriumban pontos nyilvántartást akar berendeztetni az ország területén létező ipari-, kereskedelmi-, és munkás egyesületekről. Minthogy ezekre a vonat-

kozó adatokat legpontosabban a törvényhatóságok szolgáltatathatják, a kereskedelmi miniszter a belügy miniszterrel együtt 1904. márcz. 8-án 3329. VII. sz. a. kibocsátott közrendelettel felhívta valamennyi alispánt és polgármestert, hogy a hatóságuk területén működő összes ily egyesületek, társulatok és ipartestületek teljesen pontos jegyzékét állítsák össze és 1904 május 1-ig terjesszék elébe. A kimutatásba a következő adatok veendőek fel.

1. Az egyesület, vagy társulat pontos czíme. 2. Alapításának éve. 3. Az egyesület vagy társulat alapszabálszerű czélja. 4. A tagok száma 1903. december 31-én. 5. Az évi tagdíjak vagy egyéb járulékok összege. 6. Az egyesület vagy társulat vagyona 1903. december 31-én, külön ingatlanokban, külön ingóban és pénzben vagy értékpapírokban. 7. Az egyesület vagy társulat alapszabályai miniszteri jóváhagyásának éve, kelte és száma.

A budapesti női konfekció munkások és munkásnők szakegylete által rendezett kiállítást a kereskedelmi miniszter anyagi támogatásra méltónak találta az országos iparos egyesület pedig érmeiket ajánlott fel a kiállítást rendező egyesület munkásainak buzdítására. A bíráló bizottságban való részvételre az orsz. iparegyesület Stoll Nándor és Berkovics Ignácztól kérte fel.

Iparigazolvány társasületekre. Ha két vagy több egyén ipari üzlet közös folytatása céljából egyesül erre irányuló szándékukat együttesen tartoznak bejelenteni s az ilykép ugyanazon közös üzlet folytatására egyesülő valamennyi egyénnek iparüzési szándékuk bejelentéséről egy iparigazolvány állítandó ki. — Ezen iparigazolványba azonban az ipari üzlet közös folytatására egyesülők mindegyikének neve felveendő. Iparidíj fejében pedig csak az egyszerűsített (28 kr.) vonandó le.

Az ipartörvény revíziója. A kereskedelmi minisztérium VII-ik ügyosztályának vezetője Sztényi József min. tan. az ipartörvény revíziójának kérdésében is már nagy munkát végzett. Mint ugyanis értesülünk, már készen áll és a sajtó alól legközelebb kikerül az anyaggyűjtemény egyik része. Az, amely sz eddigi magy ipartörvények tartalmát ösmerteti és mindazokat a konkrét kívánságokat, melyeket az 1884. évi XVII. törvénycikk revíziójára vonatkozólag előterjesztettek az országos iparegyesület, a kereskedelmi és iparkamarák, ipartestületek és ezek kongresszusai. Az anyaggyűjtemény e része két kötetben talán már április hó folyamán közreadatik. Követni fogja ezt lehetőleg rövid idő alatt a külföldi ipari törvényhozásra vonatkozó anyaggyűjtemény, végre az új törvényjavaslat, melynek fonalán azután széles körben megindulhat a tárgyalás egy, a mai viszonyoknak mindenben megfelelő új ipartörvény alkotása érdekében. Erre nézve az előadó mint már jelentettük, a szaktestületek véleményét előzetesen is meg fogja hallgatni.

A budapesti szabó-kisiparosok műhelyeikben dolgozó munkások részére következő árszabály és műhelyrendet adták meg. 1. Napi munkaidő 11 óra, délelőtt 7—12-ig, délután 1—7 óráig. 2. Bérminimumok: a) kézimunkásnak 22 fillér óránként, b) aki egy darabot önnállóan készít 36 fillér óránként. 3. Különórakért a rendes bér egyharmadával több fizetendő. 4. Rossz munkaidőben a munkaadó által a munka úgy osztandó be, hogy a nála foglalkoztatott munkások lehetőleg egyenlő időn át dolgozhassanak. 5. a munkabér szombaton este 1/8 óráig fizetendő ki. 6. A vasárnapi munkaszünet szigorúan betartandó. 7. Május elseje — mint munkásünnep — elismerendő. 8. Jelen bérmozgalomból kifolyólag 6 héten belül senki el nem bocsátható. 9. Jelen követelések műhelyrend alakjában, minden műhelyben kifüggesztendő.

Az adószedés joga. Megszűnt az ex-lex, A törvényes rend helyreállott, az adószedés joga újra életbe lépett.

Azok tehát, akik a törvényen kívüli állapotban adót nem fizettek, joggal elvárhatják az illető adófelügyelőségektől, hogy az adóhátralékot nem úgy fogják behajtani, hogy az adóprést a legkíméletlenebb módon hozzák működéskébe. A parlamentben különben a pénzügyminiszter kijelentette, hogy az adózókat a kormány nem akarja oly módon terhelni, hogy az adóhátralék befizetése elviselhetetlen legyen.

Ma, amikor a törvényen kívüli állapot megszűnt, két miniszteri rendelet jelent meg, amely az adóhátralékok behajtásának módzatára vonatkozik. A két pénzügyminiszteri rendelet folytán az adóhátralékokat kamatmentesen részletekben lehet befizetni, úgy hogy az adóbefizetés tényleg megkönnyítik ezek a rendeletek.

Katonaszabók és katonamunka szállítási szabók egyesülése. Régen óhajtott vágya valasult meg az egyenruhakészítők körének, amennyiben sikerült, úgy a szállítási szabókisiparosok mint azok munkásaikat a kör tagjaiul megnyerni. Igaz, hogy már a katonaszabók bérharcza óta szolidaritásban volt e két rokonszakma, mégis örülünk, hogy azon jó viszony, mely ezideig is köztük fennállt még szorosabbra fűződött az egyesülés által.

A „Szabó-Hírlap“ évfordulója. A közel napokban volt egy éve annak, hogy elvtársaink a „Bodó“-féle kávéházban összejöttek és elhatározták, hogy a munkások és kisiparosok gazdasági szervezkedésének előmozdítása céljából lapot alapítanak a végéből, hogy amit mi éreztünk és gondolunk a szaktársak szívébe átültessük. Lapot, mely terjesztője legyen az emberi felvilágosodásnak és meg nem szűnő szócsöve a szabómunkások és kisiparosok igaz érdekeinek. Ez volt a „Szabó-Hírlap“-nak nyílt és egyenes célja és hála a sorsnak ma már az öntudatra ébredt szaktársaink felismerik gondolatainknak erejét és szükséges voltát. A tapasztaltak után hálaival vagyunk eltelve mindazok iránt, akik lapunk megalapítását lehetővé tették. Örömmink alkalmából keresni fogjuk az alkalmat arra nézve, hogy lapunk alapítóinak sikerdus működésünkről ünnepélyesen beszámolhassunk.

Felhívás.

A „Szabó Hírlap“ multjával nem kérédkünk; jövője miatt nem aggódunk. A multtól nem mondhatunk egyebet mint azt, hogy mindig és minden kérdésben a kötelesség szavára hallgatunk. A jövő iránt nem táplálunk egyéb reményt, mint azt, hogy a szabómunkások és kisiparosok ezreire kezentül is szükségük lesz olyan organumra, mely teljesen független a szókimondásban s becsületos hűséggel követi elveiben a munkáldokó nép jobblété iránti küzdelmét.

A jót, mit eddig nyújtottunk: igyekeztünk megtartani; a gyarlóságot, melytől mi sem lehetünk mentesek: igyekeztünk leszokni. Így óhajtunk haladni — buzgósággal és kitartással.

Vezéreszménk

a munkások és kisiparosok együttes gazdasági szervezkedése.

Midőn ezen célt szolgáljuk: olvasóink érdekeinek teszünk eleget. Lapunk lámpavilág, mely nem önmagáért ég, hanem másokért.

Előfizetési díjak:

Egész évre . . . 2 kor. 40 fillér
Fél » . . . 1 kor. 20 fillér

a „Szabó Hírlap“
szerkesztősége és kiadóhivatala

Kivonatás jegyzőkönyv. Felvétel a budapesti egyenruhakészítők körének 1904 április 7-én tartott rendes választmányi ülésén. Jelen vannak Bálint elnök és a választmányi tagok határozatképes számban. Elnök üdvölyli a megjelenteket a gyűlést megnyitja

kéri jegyzőt a jegyzőkönyv felolvasására, mely hitelesített.

Titkar jelenti, hogy márczius hóban 3 új tag iratkozott be és 11 tag közvetített Tudomásul vétetett. Pénztárnok jelenti, hogy márczius hóban 103 K 60 f. bevétel volt 31 K pedig kiadás egyben jelenti, hogy 100 koronát a takarékpénztárba elhelyezett Tudomásul vétetett.

A vigalmi bizottság elnöke jelenti, hogy az április 3-án tartott kedélyes estélyen 22 korona reáfizetés volt kéri a kör pénztárából fenti összeget kiutalni, egyben egy nyári multság rendezésére a választmány felhatalmazását kéri mely megadott ugyszintén a kért 22 korona kiutaltattott. Több tárgy nem lévén elnök a gyűlést bezárta.

k. m. f.

Gál
jegyző.

A budapesti egyenruha készítőik köre kéri a kör tagjait, hogy hátralékos tagsági díjaikat fizessék le. Egyben tudatja a tagokkal, hogy Szent Királyi-u. 4 sz. alatti magánhelyiségében a munkaközvetítés reggel 8 órától egész napon át eszközöltetik. Kéri a katonaszabó munkásokat és kisiparosokat, hogy minek előtt az üzletbe munkát elvállalnak jelentkezzenek a kör helyiségében, hol mindenféle felvilágosítást nyerhetnek.

Meghívó.

a budapesti egyenruhakészítőik köre 1904 évi április hó 17-én d. e. 1/29 órakor Szentkirályi-utca 4 sz. alatt Kővér József féle vendéglő udvari helyiségében

Taggyűlést

tart, melyre a t. tagtársakat meghívja és okvetleni megjelenését kéri

Ullmann Jákó

Bálint Menyhért

titkar.

elnök.

Napirend: 1. Elnöki jelentés. 2. Indítványok.

Az egyenruhaszállítási szabókisiparosok bérharcza Spitz Bernát és Hirsch Jakab cég kivételével megszűnt. Ugy a katonaszabók mint az egyenruhaszállítási munkával foglalkozó szabókisiparosok és munkások kéretnek, hogy a fenti cégeknél munkát ne vállaljon senki.

A szervező-bizottság.

Szerkesztői üzenetek.

Kontár-e a lakásán iparjog nélkül dolgozó darabszámú szabómunkás? Több alkalommal hallottuk egyes szaktársainktól, hogy a lakásán iparjog nélkül dolgozó darabszámú munkás «kontár». Nézetünk szerint ez helytelen telfogás, jobban mondvá téves kifejezés.

«Kontár»nak azon egyén nevezhető ki, olyan mesterséget üz, melyre képesítővénye nincs. Például, ha egy kovácsmester segít tanult iparos cukrászdát nyitni, vagy, ha egy fodrász bogár mesterséget folytatna, egy kereskedő, vagy pedig egy bukott jogász szabóságot, úgy ezek bizony valódi «kontárok» még azt sem mentheti őket, ha tanult «üzletvezetőket» alkalmaznak. Hogy azonban kisiparostársainknak van valamelyes igaza, ha neheztelnek az otthon dolgozó darabszámú munkásra ezt nem vehetjük rossz néven, mert tényleg oly módon szaporodnak az iparjog nélkül dolgozó «stererek» mint a «bolondgombá». E szaporodás által természet ellenes állapot fejlődik, illetve ma-holnap több lesz a «sterer» mint a munkás. Ez munkás szempontból ítélve, nemhogy csak káros, hanem qnási «saskajárás», hoz hasonló módon pusztít, sőt rombol. Káros mert így a stererek kell fenntartani azt a műhelyt, melyet az üzlet-tulajdonosnak kellene fenntartani és így a műhelyfenntartás illetve termelési költséget, a sterer és munkás együttesen fizetik, tehát a munkás keresetében károsítva látja magát. Pusztít és rombol pedig azért, mert ezen «tuszaporodás» által még a meglévő műhelyeket is felosztatják az üzlettulajdonosok ahelyett, hogy műhelyeket állítnának fel.

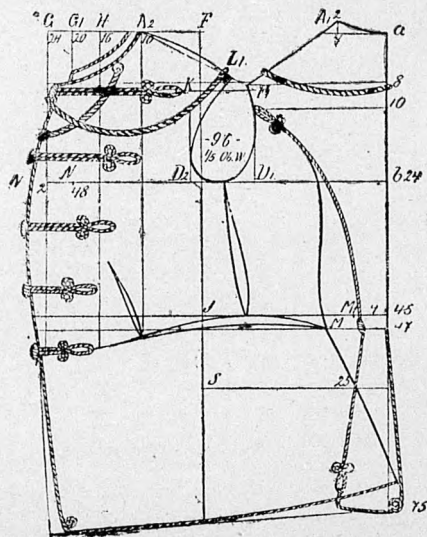
Kisiparos szempontból ítélve pedig valóságos «istencsapása» a sok lakásán dolgozó munkás. Először, mert a szaporodás által a kisiparos keresete sokkalta kevesebb és így az iparjoggal járó kötelezettségeinek nem tud meg-

felelni. Másodsor pedig, mert az iparjognélküli «stererek» sokkal kevesebb a termelési költsége, amennyiben nem fizet adót, a munkásért betegsegélyezési díjat stb., épp úgy kiszolgál, rendelőt (ha kap) mint a valóságos kisiparos, tekintve tehát kevesebb kiadását, olcsóbban is vállal a rendelőtől azonkívül pedig az üzletekbe is igen nagy «konkurrenciát» fejt ki. Harmadszor pedig tekintve, hogy tul sok a «sterer» teljesen ki vannak szolgáltatva az üzlettulajdonosok önkényének, kapzsiságának, amennyiben tudjuk, hogy «létérti» küzdelem számtalan esetben még a céltudos munkás vagy kisiparost is megtöri, megtéveszti és ezt az üzlettulajdonosok kihasználják és úgy az iparjog nélküli munkást, mint az iparjoggal dolgozó kis iparosmunkást teljesen «gúzsba» kötik.

Ha még hozzá vesszük azt, hogy számtalan lakásán dolgozó darabszámú munkás 2 3 sőt 4 üzletnek is dolgozik és sem a saját, sem a segéd könyve bejelentve nincs és ha vesszük, hogy ezáltal számtalan munkás betegsége — elhalálása esetére biztosítva nincs, mi határozottan törvényellenes úgy magunknak is fel kell jaidulni és elismerni, hogy ez egy tarthatatlan rendszer, melyen segíteni addig kell, míg a züllés lejtőjére nem jutunk. Az ipartestület közgyűlésének van egy határozata, mely némiképpen korlátozni van hivatva ezen viszás állapotot. Csak az a kérdés, hogy ezen határozat nem e fog az asztalfiókban mint sok más akta elsárgulni.

Már most az a kérdés, hogy ha a lakásán dolgozó iparjognélküli darabszámú munkás nem «kontár» nem «sitzes», hát akkor mi? Azt testvéroim csak akkor fogom megmondani, ha majd nekem «iparjogom» lesz. Addig is azonban magamat kontárnak nevezni nem hagyom, mert tanult mesterségemet folytatom. Inkább vagyok «sáska» ki szintén egyik üzletből a másikba ugrándozom, (természetes csak úgy, ahogy a «falábam» enged) hogy a káposzta mellé egy kis hust is harácsolhassak, no meg hogy egy «iparjoggal» diszithessem műhelyem falát.

Krik Károly Esztergom „Szabók sztrájkja a távolból” című cikkedet személyes élenél fogva sajnálattunkra nem közölhetik k. Lehet, hogy valódi fogsz bennünket, hogy azért nem közöljük, mert mi is a strejkbizottságban részt vettünk. Próbáld meg írj akarmily éles kritikát, kötelességszerűleg közölni fogjuk, de személyeket támadni lapunk keretében nem engedhetünk, üdvözlünk mindnyájan.

!! A férfi és női ruhák szabászata !!

Magán tanulásra szánt **magyar tankönyvek** ára füzve 10 kor. kötve 12 kor. A fent-nevezett tankönyv a **Nagyméltóságú m. k. közoktatásügyi miniszter 16090 sz.** rendeletével úgy a tanonciskolák, valamint magántanulásra jóvá hagyatott és ajánlatott.

A Szabó Hírlap előfizetőinek (2 kor. olcsóbban) kedvezményes árban megkaphatják.

Tanítványaim ingyen kapják, tandíj 70 kor. ugyanannyiba kerül a női szabászatra a tanítás.

MEHR SÁMUEL

okl. műszabász tanító.

Budapest, VII., Kazinczy-u. 36.

Május 1-sőtől

VIII., Rökk Szilárd-u. 14. szám.

REICHER ISTVÁN

BUDAPEST,

— II., Tölgyfa-utcza 19. Margit hid közelében —
— II., Zsigmond-utcza 20. Iskola-vám-u. sarok

Van szerencsém a tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy

festő- és tisztító-intézetemben mindennemű uri- és női ruhák, továbbá selyem, bársony, plüsch, csipkék, tiill crépe de chine, keztyűk, szörme, szőnyegek valamint szövetek vegyészeti uton bármely folttól tisztíttatnak és teljesen felújítatnak. Ruhá-neműek fejtetlen állapotban legszebben festetnek. Butorokon levő foltok a lakásban tisztíttatnak és javíttatnak.

Uri ruhák tisztíttatnak, javíttatnak, valamint gyászruhák 24 óra alatt festetnek. Hasonló vállalkozók előnyben részesülnek.

ELSŐ MAGYAR JAQUARD SZÖVŐGYÁR

Budapest,

IX., Gyep-utcza 39. szám

Selyem-mellények, kabát- és nadrágczimek legszebb kivitelben készíttetnek.

Tulajdonos: **Schwarz Lajos**

Raktár: Budapest, IV., Deák-Ferencz-utcza 15. — Brünn, — Jesuitengasse No. 4.

BARBER FRIGYES

BEL ÉS KÜLFÖLDI

BÉLÉSÁRUK ÉS SZABÓKELLÉKEK
GYÁRI RAKTÁRA

BUDAPEST,

V. KER., ERZSÉBET-TÉR 13. SZÁM.

ALTSTÄDTER J. L.

Hatós. eng. elhelyezési irodája férfi és női szabások, elárásítók és napszabók részére valamint szabás tanítás a legújabb mód szerint.

Budapest, Sziz-utcza 24., II. em. 9.

Minden vásár- és ünnepnapokon hangverseny.

STEINHÜBL JENŐNÉ

a „régii sörcsizmához”

vendéglője és kerthelyisége

— BUDÁN —

II. ker., Fő-utcza 74 szám.

Kitünő ételek o o o o o

o o o tisztán kezelt borok

frissen csapolt sör o o o

o o figyelmes kiszolgálás.

A tekepálya társaságok által elfoglalható.

Minden pénteken halászlé.

Szabók találkozó helye

Fedett tekepálya.

A legnagyobb kincs a jó egészség, melynek főkélléke a tiszta levegő!

Hogy szobánkban állandóan

tiszta, üde levegő legyen,

rendeljük meg;

Beck Károly szab. ablakszellőztető készülékét.

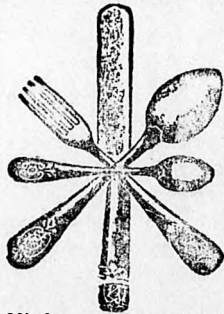
E találmány kitűnően bevált. Egyszerű szerkezetű és minden falkra alkalmazható. A legcélszerűbb és leghigiénikusabb szellőztető-készülék. Levélbeni megkeresésre bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

BECK KÁROLY, szab. ablakszellőztető-készülék készítő. Budapest, VIII., József-utcza 14.

A szellőztető-készülék kiválóságáról tanúságot tehet számos előkelő intézet, hivatal stb. Így a m. kir. kerék- és miniszterium a pozsonyi áll. női tanítóképző, a Pesti Napló szerkesztősége és kiadóhivatala, továbbá számos állami intézet, iskolák kórházak, a hová az ablakszellőztető bevezetett és kitűnően találtatott.

Egy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tülhatalmazott raktáromból világhírű s kivilágosságukért általánosan kedvelt **mexikói ezüst áruimat** és pedig:

6 darab mexikói ezüst asztali kés
6 „ „ „ evővillát
6 „ „ „ evőkanalat
12 „ „ „ kávéskanalat
6 „ „ „ kiváló deszertkés
6 „ „ „ deszertvillát
1 „ „ „ mexikói ezüst levesmer. kan.
1 „ „ „ tejmerítő
2 „ „ „ mexikói szal. aszt. gyertyat.

46 DRB összesen csak
6 FRT. 50 KR.

Minden megrendelő ezenkívül **jutalomképen** egy szavatosság mellett pontosan működő 12^{1/2} kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétel történik az európai raktárból

SCHEFFER D. SÁNDOR
Budapest VIII., Bezerédi-utcza 3 sz.

VÁGÓ B.

FÉNYKÉPÉSZETI- ÉS FESTÉSZETI
MŰTERME

BUDAPEST, VII., Csömöri-ut 24. és Murányi-utcza 8. I. em.

Felvételek reggeli 8 órától este 8-ig.

Képek árai :

Visit . . .	3 drb 3 K, 6 drb 5 K, 12 drb 9 K Utánrend. -80 K	
Kis Makart 3	„ 5 „ 6 „ 9 „ 12 „ 16 „ „	1.20 „
Cabinet . . .	3 „ 7 „ 6 „ 12 „ 12 „ 20 „ „	1.60 „
Nagy Makart 3	„ 10 „ 6 „ 16 „ 12 „ 28 „ „	2. „
Boudoir . . .	3 „ 14 „ 6 „ 22 „ 40 „ 40 „ „	3. „

Fogműterem

Biach J. Oszkár

VII., Csömöri-ut 25. sz. II. em.

Készítek fogakat és fogsorokat, arany, celluloid és kautschuk szájpaddalással, azonkívül

TELJESEN SZÁJPADLÁS NÉLKÜL

fogonkint **2 korona** árban és feljebb.

Kívánatra házhoz és vidékre is megyek.

5 ÉVI JÓTÁLLÁS.

RÉSZLETFIZETÉSRE IS.

Található: reggel 8-tól este 6-ig

vasár- és ünnepnapokon is.

KÖVÉR JÓZSEF

VENDÉGLŐJE ÉS
KERTHELYISÉGE

Fedett tekepálya

Budapest,

VIII., Szentkirályi-utcza 4 szám

Izléses ételek,
kifogástalan italok,
pontos kiszolgálás.

A bpesti női szabóságok köre és találkozó helye

Házfelügyelői takarékos és hitelszövetkezetek.

A budapesti Egyenruhaszabók köre és találkozó helye.